

Rigsdagstidende.

1852. Forhandlingerne paa Landstinget. № 67.

Tredie Session.

51de Møde.

Onsdagen den 7de Januar.

(Fortsf.)

Justitsministeren (fortsat): Men i alt Fald, naar, som sagt, den Indskrænkning gjordes, at Justitsministeriet ikke skulde kunne anordne Forlæggelsen af hine Næringsbrug, som allerede maatte findes i Byerne, udenfor disse, saa troer jeg, at der ikke kunde være nogen Betænkelse ved at beholde Udkastets § 6. Jeg veed ikke engang, om det skulde være nødvendigt, som en æret Landstingsmand (Ulrik) fremførte, at tilføie, at der i hvert Fald skulde foreligge et Ansdragende fra vedkommende Communalbestyrelse; thi det ligger i Sagens Natur, at Justitsministeriet ikke proprio motu anordner noget Saadant, men kun vil træffe saadanne Foranstaltninger, naar der fremkommer Indsigelse mod deslige Næringsveie, som for Tiden ikke findes i Byerne og ansees for skadelige. En særlig Lov desangaaende vil utvivlsomt for Tiden neppe kunne gives paa Grund af de forskellige Byers forskellige Bessaffenhed; det, som kan være passende for en af de større Byer, der er tæt befolket, som Helsingør eller Odense, vil ikke passe for andre Byer, som Skagen. En almindelig Lovregel kan man altsaa neppe give i dette Anliggende, men man kan vistnok ogsaa uden Betænkelse overlade Sagens Ordning til Justitsministeren, naar han indskrænktes til at give Regler i Lighed med dem, som indeholdes i Loven, og, om man vil, med den yderligere Indskrænkning, at han ikke skal kunne anordne Flytning af de Næringsveie, som ansees for skadelige, naar de allerede findes i Byerne.

Lüttichau: Jeg maa være enig i de Betænkelseheder, som ere udtalte i Comiteens Betænkning, forsaavidt de gaae ud paa, at

nærværende Lov gjør store Indskrænkninger i Næringsfriheden. Naar det paa den anden Side er anført, at det er en Nødvendighed for Sundhedstilstanden i en saa stor By som Kjøbenhavn, saa maa jeg vel finde denne Bemærkning af saa stor Bigtighed, at jeg ikke kan finde Anledning til at gjøre noget Skridt for at modarbejde en saadan Bestemmelse; men saameget mindre synes det mig, at der kunde være Anledning til nu at udgive skarpe Bestemmelser end de, som allerede foreligge. Naar der er udtalt fra en anden Side her i Salen et Onske om at faae noiere Bestemmelse om det hele Sundhedsvæsen, skulde jeg for min Deel ønske, at man ikke vil gaae for yderlig i denne Sag. Man sætter her i Landet Priis paa, og med Føie troer jeg, ikke at blive indskrænket i sin daglige Dont; de Sundhedsbestemmelser, der kunde blive Anledning til at give, maatte altsaa saa lidt som muligt berøre hiin eller det private Liv. Blandt de Gjenstande, som findes omtalte i nærværende Lov som skadelige for Sundhedstilstanden her i Byen, savner jeg den allerværste Kloak, som findes tæt udenfor Christianshavns Bolde, nemlig Renovationskølen. Det er jo nu vist saa, at dertil maa der ogsaa være en Blads, og at den ikke kan være altfor langt fra Byen; men denne Kule er saa nær ved Byen, at, naar Vinden kommer fra Amagerkanten, udbreder den en saadan Atmosfære paa Christianshavn, at man vist neppe gjør sig et Begreb derom, naar man ikke selv har forsøgt det. At det maa være til Skade for Sundheden, kan ikke betvivles. Kan denne Kule end ikke flyttes langt bort — den vil vist ikke være velkommen, hvor den kommer hen — turde det dog maasse være muligt, at der kunde skee noget til at dæmpe den frygtelige Atmosfære, som deraf udsikker sig. Det er derfor, at jeg har bragt denne Gjenstand paa